

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ธีระพงษ์ คำรงค์ไชย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2552

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชีระพงษ์ คำรงค์ไชย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร. เทพนคร ทาคง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นัญชา ผลิตวานนท์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แยมกลีกร)

วันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.เทพนคร ทาคง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทา ผลิตวานนท์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์ และ ดร.มณฑิร ชมคอกไม้ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้เครื่องมือวิจัยมีความสมบูรณ์สำเร็จได้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัดอรัญญิกาวาส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลวัดอรัญญิกาวาส และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยครั้งนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพารา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดียิ่งแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ธีระพงษ์ ดำรงค์ไชย

46925594: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน: กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น/ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ธีระพงษ์ คำรงค์ไชย: การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM ON
AUMPHOE MUANG CHONBURI PROVINCE FOR PRATHOMSUKSA FOUR STUDENTS)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุนทร บำเรอราช, Ed.D., วิมลรัตน์ จตุรานนท์, ค.ศ.,
208 หน้า, ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์
80/80 และวัดเจตคติที่นักเรียนมีต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ จำนวน 37 คน จำนวน 1 ห้องเรียน
ซึ่งได้มาโดยการเจาะจง โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างหลักสูตร
2) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตร 4) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร
ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งมีประสิทธิภาพเท่ากับ
93.44/80.04 สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีเจตคติต่ออำเภอเมือง
จังหวัดชลบุรี หลังการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่นสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น

46925594: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed.
(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM/
MUANG DISTRICT PROVINCE

TEERAPONG DUMRONGCHAI: THE DEVELOPMENT OF LOCAL
CURRICULUM ON AUMPHOE MUANG CHONBURI PROVINCE FOR PRATHOMSUKSA
FOUR STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: SUNTHORN BUMRERRAJ, Ed.D.,
WIMONRAT CHATURANON, Ph.D. 208 P. 2009.

The objectives of this research were three folds, firstly to develop a local curriculum on Aumpermoung, Chonburi Province for prathomsuksa four students, secondly to find the students' achievement based on the 80/80 standard and thirdly to evaluate the attitude of students towards Aumpermoung, Chonburi Province. Thirty-seven students of Ban Huai Kapi school were chosen as the sample group. There were four steps in curriculum development process: 1) curriculum construction 2) curriculum audition 3) curriculum implementation and 4) curriculum improvement.

The findings revealed that the local curriculum on Aumpermoung, Chonburi Province for prathomsuksa four students was at very good level with its efficiency is 93.44/80 corresponding to the set standard. The students' attitude towards Aumpermoung, Chonburi Province after the curriculum implementation was higher than that before the curriculum implementation.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.....	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	11
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	18
หลักสูตรท้องถิ่น.....	25
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรท้องถิ่น.....	35
เจตคติ.....	44
ข้อมูลของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ขั้นที่ 1 การสร้างหลักสูตร.....	64
ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร.....	68
ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร.....	73
4 ผลการการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
ตอนที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น.....	75
ตอนที่ 2 ผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปทดลองใช้.....	76
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	98
ภาคผนวก ค.....	168
ภาคผนวก ง.....	199
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544.....	16
2 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น.....	65
3 เปรียบเทียบสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางและสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น...	66
4 การจัดระบบเนื้อหา สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	67
5 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One - Group Pretest – Posttest Design.....	73
6 ผลการประเมินความเหมาะสม ความถูกต้องของโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น.....	76
7 การวิเคราะห์หาผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	77
8 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเจตคติของนักเรียนต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	77
9 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับจุดมุ่งหมาย ของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	200
10 แสดงการหาประสิทธิภาพของหลักสูตร.....	202
11 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเจตคติของนักเรียนต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	204

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การนำหลักสูตรไปใช้ที่ส่งผ่านผู้เกี่ยวข้องและผ่านระดับการปฏิบัติการหลายระดับ.....	32